МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра бібліотекознавства і бібліографії

Затверджено
На засіданні кафедри бібліотекознавства і бібліографії Львівського національного університету імені Івана Франка
(*протокол № 11 від 25 червня 2020 р.*)

Зав. кафедри бібліотекознавства і бібліографії, доц. Демчук Н. Р.

Силабус з навчальної дисципліни «Основи книговидавництва і поліграфічної справи », що викладається в межах ОПП (ОПН) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Львів 2020 р.

Силабус курсу
«Основи книговидавництва і поліграфічної справи»
2020–2021 навчального року

Назва курсу	«Основи книговидавництва і поліграфічної справи»
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра бібліотекознавства і бібліографії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 “Культура і мистецтво”, 029 “Інформаційна, бібліотечна та архівна справа”
Викладачі курсу	Корнєєва Галина Вікторівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри бібліотекознавства і бібліографії (лекції, практичні заняття).
Контактна інформація викладачів	halyna.korneeva@lnu.edy.ua
Консультації по курсу відбуваються	Передбачені консультації он-лайн. Для цього слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Дисципліна «Основи книговидання і поліграфічної справи» є однією обов’язкових для формування компетентностей і програмних результатів навчання для спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Вона включає наступні проблематики: історичні відомості про початки книгодрукування в Європі та в Україні; загальні відомості про видавничо-поліграфічну справу; видавничо-редакційну підготовку видань до друку; опрацювання текстової інформації; опрацювання ілюстративної інформації; комп’ютеризовані технології видавничих процесів; технології друку поліграфічної продукції.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Основи книговидання і поліграфічної справи» є нормативною дисципліною зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» для освітньої програми, яка викладається в 1 семестрі в обсязі кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Мета – сформувати загальний комплекс теоретичних і практичних знань із основ видавничої справи, необхідних для підготовки до друку різних видів видань і для реалізації відповідних виконавських та управлінських функцій через вивчення основ видавничо-поліграфічних технологій та обладнання, тенденцій і проблем організації сучасної видавничої системи в Україні і світі, взаємовідносин видавця з поліграфістами та реалізаторами друкованих видань, видавця і читача.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: **1.** Барановський І.В. Поліграфічна переробка образотворчої інформації / І.В. Барановський, Ю.П. Яхимович. – К., Львів, 1999. – 400 с. **2.** Богданець Н. Ми започаткували форум електронної

книги в Україні – E-BOOKFORUM / М. Богданець // Маркетинг в Україні. – 2016. – № 1–2. – С. 74–76.

3. Богун Н. Електронна книга в бібліотечних колекціях / Н. Богун // Бібліотечна планета. – 2016. – № 2. – С. 22–24.

4. Бондар Ю.В. Енциклопедія для видавця та журналіста / Ю.В Бондар, М.Ф. Головатий, М.І. Сенченко. – К. : Вид.дім. « Персонал», 2010.

5. Боднар І.О. Методика вибору елементів програмного комплексу для створення й обробки мультимедійного видання / І.О. Бондар, І.О. Хорошевський // Кваліlогія книги: Збірник наукових праць. – 2010. – № 1. – С. 4–12.

6. Бублик В. Віртуальне електронне видавництво : проблеми і перспективи / В. Бублик, О. Олецький // Видавнича галузь і кадри : досягнення, проблеми, перспективи : наук-техн. збірник. – Львів : Аз-Арт, 2002. – С. 177–180.

7. Видавнича справа і редагування в Україні : постаті і джерела (XIX–перша третинаXXст.) / за ред Н. Зелінської. – Львів : Світ, 2003. – 612 с.

8. Владімірська Р.Л. Електронна книга в системі соціальних комунікацій : досвід окремих проектів / Р.Л. Владімірська // Поліграфія і видавнича справа . – Львів, 2012. – № 4. – С. 29–33.

9. Власов П. Книга друкована і книга електронна : розмова бібліотекаря з книгарем / П. Власов, І. Журавльова // Бібліотечний вісник. – 2013. – № 3. – С. 16–22.

10. Влащенко Л. Технологія створення колекції повнотекстових електронних видань у бібліотеках / Л. Влащенко та ін. // Бібліотечний форум України . – 2005. – № 4. – С. 26–30.

11. Гавенко С. Конструкція киги : навчальний посібник / С. Гавенко, Л. Кулік, М. Мартинюк. – Львів : Фенікс,1999. – 134с.

12. Гавенко С. Ф. Принципи моделювання технічних систем у поліграфії / С.Ф. Гавенко, С.М. Гунько. – Львів : Манускрипт, 1996. – 134 с.

13. Гавенко С. , Мельников О. Оцінка якості поліграфічної продукції : навчальний посібник / С. Гавенко, О. Мельников. – Львів : Афіша, 2000. –118 с.

14. Гілета І.В. Моделіприйняттярішень у процесіпроектуванняелектронноговидання / І.В. Гілета // Поліграфія і видавнича справа . – Львів, 2015. – №1(69). – С.77-83

15. Гунько С.М. Основи поліграфії : додрукарські процеси : навчальний посібник / С.М. Гунько. – Львів : Українська академія друкарства, 2013. – 159 с.

16. Дідусь С.П. Критерії читабельності текстів електронних видань / С.П. Дідусь // Наукові записки: наук.-техн. збірник. – Львів : УАД, 2010. – № 2. – С. 71–74.

17. Дорош А.К . Системотехніка комп’ютеризованих видавничих систем / А.К. Дорош, В.І. Хом’яков. – К. : Політехніка, 2002. – 144 с.

18. Дурняк Б.В. Видавничо-поліграфічна галузь України: стан, проблеми, тенденції: статистично-графічний огляд / Б.В. Дурняк, А.М. Штангрет, О.В. Медьников. – Львів : УАД, 2006. – 274 с.

19. Дурняк Б.В. Видавнича справа та поліграфічна діяльність в Україні / Б.В. Дурняк. – Львів : Укр. акад. дркарства, 2009

20. Дурняк Б.В. Пристрої та системи цифрового друку : навчальний посібник / Б.В. Дурняк, І.Т. Стрепко, Г.Н. Тітов. – Львів : Фенікс, 2002. – 106 с.

21. Женченко М. Типологічна класифікація електронних видань як науково-практична проблема. – 2016. – № 8. – С. 17–20.

22. Зайцева С. Перспективи конкуренції української друкованої книги з електронною в інформаційному суспільстві / С.Зайцева // Вісник Книжкової палати. – 2015. – С. 11–13.

23. Запаско Я. Початки українського друкарства / Я. Запаско, О. Мацюк, В. Стасенко. – Львів : « Центр Європи», 2000. – 222с.

24. Зелінська Н.В. Книга і преса в контексті культурно-історичного розвитку українського суспільства : збірник наукових праць кафедри вид. – справи і редагування УАД / Н.В. Зелінська. – Львів : Фенікс, 1998. – Вип. 2. – 186 с.

25. Зелінська Н.В. Наукове книговидання в Україні : історія та сучасний стан : навчальний посібник для вузів / Н.В. Зелінська. – Львів : Світ, 2002. – 287 с.

26. Ісаєвич Я.Д. Українське книговидання / Я.Д. Ісаєвич. – Львів, 2002.

27. Каїді В. До питання розвитку електронного книговидання за кордоном / В. Каїді // Вісник Книжкової палати. – 2013. – № 11. – С. 6–10.

28. Кокодинська О.З. Електронна книга та методи її просування в Інтернеті / О.З. Кокодинська // Книга і преса в контексті культурно-історичного розвитку українського суспільства. – Львів, 2011. – Вип. 4. – С. 327–337.

29. Лазаренко Е.Т. Як вибрати технологію та устаткування для міні- друкарні / Е.Т. Лазаренко, Ю.П. Рак та ін. – Львів : Мета, 1999. – 224 с.

30. Мельников О.В. Технологія плоского офсетного друку : підруч./ О.В. Мельников. – Львів : УАД, 2007. – 388 с.

31. Овчінніков В.С. Історія Книги / В.С. Овчінніков. – Львів : Світ, 2005. – 420 с.

32. Огієнко І.І. Історія українського друкарства / І.І. Огієнко. – К. : Либідь, 1994. – 445 с.

33. Огар Е.І. Словник-довідник з видавничої справи / Е.І. Огар. – Львів : Палітра друку, 2002. – 264 с.

34. Петяк Ю.Ф. Визначення терміну «електронні видання» / Ю.Ф.Питяк // Поліграфія і видавнича справа. – Львів, 2011. – Вип. 2. – С. 184–187.

35. Пілат О. Становище електронних видань у сучасному медіасвіті з погляду регламентації / О. Пілат // Комп'ютерні технології друкарства : Зб. наук. праць. – 2010. – № 23. – С. 173–182.

36. Ратушняк Ю.В. Класифікація електоронних видань для планшетних комп'ютерів / Ю.В.Ратушняк // Наукові записки. – Львів, 2012. – № 4. – С. 165–176.

37. Реалії та перспективи українського книжкового ринку : (про інформаційний маркетинг і не лише про нього) : збірник статей і матеріалів Круглого столу «Розвиток інформаційного маркетингу на книжковому ринку України» / упоряд. Е. Огар. – Львів : Аз-Арт,1997. – 144 с.

	38. Різун В. Літературне редагування: підручник / В. Різун. – К. : Либідь,1996. – 237 с. **39.** Сава В. У. Основи техніки творення книги / В. У. Сава. – Львів : Каменяр, 2000. – 135 с. **40.** Серажим К.С. Текстознавство : підручник / К.С. Серажим. – Вид.-полігр. центр « Київський універсмтет», 2008. **41.** Татарінова Л. Аудіокнига. Тенденції розвитку 2020 року/ Л. Татарінова // Вісник Книжкової палати. – 2020. – № 5. – С. 27–30. **42.** Ткачук М.П. Трафаретний друк / М.П. Ткачук. – К. : Хагар, 2000. – 264 с. **43.** Теремко В.І. Видавничий маркетинг / В.І. Теремко. – К. : Академвидав, 2009. – 271 с. **44.** Теремко В.І. Основні засади видавничого бізнесу / В.І. Теремко. – К. : Академвидав, 2009. – 136 с. **45.** Тимошик М.С. Книга для автора, редактора, видавця / М.С. Тимошик. – К. : Наша культура і наука, 2005. – 560 с. **46.** Хом'яков В. Електронний папір та електронна книга / В. Хом'яков , В. Мартинюк // Друкарство. – 2000. – № 11–12. – С. 14–15. **47.** Шовгенюк М.В. Ввід і вивід зображень в комп'ютерних видавничих системах / М.В. Шовгенюк та ін. – Львів,1996. – 144с. **48.** Шпак В.І. Видавничий бізнес. Теорія і практика / В.І. Шпак. – К. : УВПК «ЕксОб», 2010. **49.** Українське законодавство: Засоби масової інформації. – К. : IRTXY-Медіа, 2004 **50.** Ярема С.М. Технічне редагування / С.М. Ярема. – К. : Україна, , 2003. – 290 с. **51.** Ярема С.М. Флексографія. Обладнання, технологія / С.М. Ярема. – К. : Либідь, 1998. – 308 с.
Тривалість курсу	180 год.
Обсяг курсу	64 год аудиторних, із них 32 год. – лекції, 32 год. – практичні заняття, 116 год. самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:** основи видавничо-поліграфічних технологій та обладнання; структуру видавництв і видавничих організацій в Україні та світі; типологію видів видавничої продукції за головними критеріями; особливості створення оригінал-макетів; засади функціонування системи розповсюдження, продажу друкованих видань в Україні та світі; **вміти:** застосовувати основні положення законодавчих актів щодо видавничої справи у діяльності видавця; аналізувати тематику, мову та географію випуску різних видань; відрізняти типии сучасних видавництв і видавничих підрозділів, типии та види видань; визначити основні елементи матеріальної конструкції книжкового видання; знатися на складанні попереднього кошторису витрат на видання.
Ключові слова	Рукописна книга, книгодрукування, видавнича продукція, електронне видання.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого

	розуміння тем.
Теми	**Тема 1.** Організація видавничої справи на сучасному етапі суспільного виробництва. **Тема 2.** Законодавче забезпечення галузі. **Тема 3.** Книга як основний предмет видавничої діяльності. **Тема 4.** Типологія сучасної видавничої продукції. Ринок друкованої продукції України. **Тема 5.** Система додрукарської підготовки продуктів видавничо-поліграфічного виробництва. **Тема 6.** Основні етапи й учасники видавничого процесу. **Тема 7**. Технології сучасного поліграфічного виробництва. **Тема 8.** Сучасне книговидання в Україні: тенденції й проблеми розвитку галузі. **Тема 9.** Сучасна типологія видавництв і видавничих осередків. **Тема 10.** Комп'ютеризовані видавничі системи. **Тема 11.** Розвиток електронного книговидання. Класифікація електронних видань. **Тема 12.** Основні засади видавничого бізнесу. **Тема 13.** Особливості розробки рекламних та забезпечення маркетингових кампаній галузі. Детальніше у формі СХЕМИ КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік наприкінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з бібліографознавства, бібліотекознавства, історії українського та європейського книговидання.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції, колаборативне навчання, дискусія.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем, доступудо мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • практичні: 30 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30; • контрольні (модульні) роботи: 55 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 55; • самостійна письмова робота на задану тему: 15 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 15. Підсумкова максимальна кількість балів 100. **Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахуванння викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції (відбуватимуться

	онлайн) і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів.**Враховуються бали, набрані на практичних заняттях та за контрольну роботу. У разі необхідності підсумкове опитування (колоквіум).При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.